

Izjava Sveta glede referendumu

Vlada s strašenjem z referendumom grdo manipulira z javnostjo, odgovornost za svoje napake pri vodenju projekta ter za slabo pripravljen zakon o drugem tiru pa poskuša prevaliti na državljane, ki na te slabosti opozarjajo.

Državni sekretar na ministrstvu za infrastrukturo Jure Leben je včeraj glede zbiranja podpisov za referendum o vladnem zakonu o drugem tiru [izjavil](#): "*Vemo, da bi bila naša prijava v primeru vložene referendumске pobude nerelevantna in da ne bi dobili nepovratnih evropskih sredstev, ki jih nujno potrebujemo za izvedbo projekta drugi tir.*"

Ta izjava ni točna iz več vidikov. Prvič, sprejet zakon o drugem tiru ni pogoj za prijavo na razpis za sofinanciranje projekta z evropskimi sredstvi. Sedanja vlada je namreč projekt drugi tir do sedaj že dvakrat prijavljala na razpis za evropska sredstva, prvič februarja 2015 in drugič februarja 2017. Noben krat za prijavo ni bil pogoj sprejet zakon, niti vlada takšnega zakona takrat ni imela. In tudi tokrat to ni pogoj. Če bi bilo to res, bi morala vlada za vsak projekt izmed nekaj desetinj prijav na razpis za evropska sredstva sprejeti svoj zakon. Referendumska pobuda o zakonu torej formalno ne more vplivati na relevantnost prijave projekta na razpis.

Drugič, za prijavo na razpis ni potreben sprejet zakon o projektu, pač pa mora imeti projekt jasno opredeljeno in zaključeno finančno konstrukcijo. In če vladna prijava na razpis julija letos ne bo uspešna, se bo to zgodilo prav zaradi slabo pripravljene vloge brez jasno opredeljene in zaključene finančne konstrukcije. To se je vladi namreč zgodilo že februarja 2015, ko je bila neuspešna s prvo prijavo projekta drugi tir na razpis za evropska sredstva. Tudi tokrat vladi ni uspelo pripraviti jasne in zaključene finančne konstrukcije, saj še vedno ni jasno, kako se bo projekt financiral, na koliko evropskih sredstev lahko računa in kakšna bo vloga zalednih držav pri financiranju projekta.

Treba je povedati, da je bil izvirni greh glede neuspešnosti pridobivanja evropskih sredstev za projekt drugi tir storjen že leta 2015, ko je slovenska vlada po neumnosti zapravila ta sredstva. Takrat je bilo v kohezijski ovojnici za Slovenijo rezerviranih 160 mio evrov, vendar vlada projekta drugi tir ni prijavila na razpis za ta že rezervirana sredstva, pač pa je za ta sredstva prijavila druge, bistveno manj nujne projekte. Namesto tega je projekt drugi tir prijavila na razpis za kohezijska sredstva, namenjena vsem članicam EU. Pri čemer je ta projekt prijavila brez zaprte finančne konstrukcije, zaradi česar je bil prijava zaradi neizpolnjevanja formalnih pogojev razpisa že v štartu izločena. Takrat je slovenska vlada zaradi šlamparije odgovornih oseb zapravila za 160 mio evrov (iz CEF ovojnice za Slovenijo) + 225 mio evrov iz skupnih kohezijskih sredstev, torej skupaj za 385 mio evrov nepovratnih sredstev.

In tretjič, če na julijskem razpisu [CEF/IPE »Blending« 2017](#) letos prijava projekta drugi tir ne bi bila uspešna, to ne bo tako velika izguba, saj vlada iz tega naslova načrtuje pridobiti manj kot 85 mio evrov (65 mio evrov naj bi pridobila nepovratnih kohezijskih sredstev s prijavo na razpis v februarju 2017, 100 mio evrov pa naj bi preusmerila iz ostalih projektov v okviru Operativnega programa). To je v primerjavi z vrednostjo naložbe v višini 1 milijarde evrov relativno malo.

Manjkajoča potrebna sredstva lahko vlada po relativno nizki obrestni meri pridobi bodisi z zadolžitvijo pri Evropski investicijski banki s poroštvom sklada EFSI (t.i. Junckerjev sklad) bodisi na mednarodnih finančnih trgih ali pri domačih subjektih z izdajo infrastrukturnih obveznic ali z najemom kredita pri domačih bankah. Vsekakor pa bi bila ta zadolžitev na tujih trgih ali doma bistveno (vsaj za dvakrat) cenejša od tega, kar v okviru sedanjega načrta načrtuje vlada, in sicer da bi se pri Madžarski zadolžila za 200 mio evrov po efektivno 4.5-odstotni obrestni meri.

Vlada torej s strašenjem z referendumom grdo manipulira z javnostjo in poskuša odgovornost za svoje pretekle napake pri vodenju projekta drugi tir ter za slabo pripravljen zakon o drugem tiru prevaliti na državljane, ki se s tem zakonom ne strinjajo. Vladna koalicija je pri pripravi zakona in njegovem sprejemanju hitela in povsem ignorirala vse konstruktivne predloge stroke, nadzornih inštitucij (Komisija za preprečevanje korupcije in Računsko sodišče), civilne družbe in opozicije v Državnem zboru ter po hitrem postopku ihtavo sprejela izjemno slab zakon, obremenjen z velikimi korupcijskimi tveganji. Nato je ta zakon po vetu Državnega sveta še enkrat ihtavo in brez upoštevanja predlogov stroke, civilne družbe in opozicije potrdila v Državnem zboru. Pobuda skupine državljanov glede zbiranja podpisov proti zakonu je zgolj reakcija na vladno samovoljo in je najvišja demokratična oblika ljudskega odpora v skrajni sili proti samovoljnemu in ignorantskemu obnašanju vlade do stroke, nadzornih inštitucij, civilne družbe in politične opozicije ter posledično do vseh državljanov in davkoplačevalcev Republike Slovenije.

Koordinacijski odbor Sveta za civilni nadzor projekta drugi tir